

Lindesbergs kommuns finska förvaltningsområde

Öppet samråd på Lindesbergs kommunhus

Puheenjohtajana/*Ordförande* Irja Gustavsson

Mukana/*Närvarande*: Riitta Kultanen, Taina Luodelahti, Leena Karhunen, Tuula Marjeta, Seija Tyynelä, Jorma Keski-Saari, Heli Salvi, Matti Hämäläinen, Martti Mäki, Tuula Weckman, Maurits Weckman, Kerttu Lehtonen, Kirsti Riissanen, samt från kommunkansliet Anna Nilsson och Airie Tervaniemi

Muistiinpanot Avoin neuvonpito/*Anteckningar Öppet samråd 2/4 2019*

1. Tervetuloa/*Välkommen*

FI: Puheenjohtaja Irja Gustavsson toivotti kaikki tervetulleeksi suomen kielellä ja kertoi että hänellä on taas vastuu näistä neuvonpidoista.

SE: Irja G. hälsade alla välkomna på finska och berättade att hon nu återfått ansvaret som ordförande för dessa finska samråd.

2. Edellisen kokouksen muistiinpanot/*Föregående mötesanteckningar*

FI: Airie kävi lyhyesti viime neuvonpidon (24/10 2018) muistinpanot ja että joku osa antaa aihetta keskusteluun kohdassa 6.

SE: Airie gick kort igenom förra (24/10 2018) samrådets anteckningar och att en del ger anledning till diskussion under punkt 6.

3. Toimintaraportti 2018 /*Verksamhetsrapport 2018*

FI: Kunnanhallitus ei vielä ole päättänyt raportista mutta Airie kertoi mitä raportti sisältää. Se sisältää talousraportin joka on lähetetty Lääninhallitukselle ja erityisesti hoivahenkilöstön kielikurssit (41%) ja kieli- ja kulttuuritoiminta (39%) ovat olleet suurimmat osat kuluista, kun koordinoinnin kulut on laskettu pois.

Toimintaraportissa on kunnan sisäinen työ ollut m.m. osa antologiasta yhteistyössä kulttuuriyksikön kanssa sekä kielikurssit hoivahenkilöstölle. 17 ruotsinkielistä on käynyt läpi kurssin.

Äidinkielen tunneilla ei kevätkautena ollut opettajaa mutta syksyllä aloitti 4 uutta oppilasta ja viransijaisena Kevin Kallonen.

Ulospäin suuntautuva työ oli antologia, kaksi suomalaista elokuvaa, kunnan kotisivujen uusi muoto, tarpeiden kartoitus keväällä, kaksi perheoikeusluentoa ja kulttuuriviikko yhteistyössä kulttuuriyksikön kanssa.

Lopuksi on todettava, että vieläkin on puute suomenkielisestä henkilökunnasta vanhusten- hoivassa ja hallintoaluetuon uutta organisointimuotoa ei saatu valmiiksi 2018 aikana.

SE: Kommunstyrelsen (KS) har ännu inte behandlat rapporten men Airie berättade om vad rapporten innehåller. Den innehåller dels den ekonomiska rapporten som lämnats till

Länsstyrelsen, samt att framförallt finskkurserna för omsorgspersonal (41%) och språk- och kulturdelen (39%) varit de största utgifterna efter att samordningskostnaderna dragits ifrån.

Verksamhetsrapportens interna arbete i kommunen har bl.a. varit delar av antologin i samarbete med kulturenheten och finskkurserna för omsorgspersonalen. 17 svensk-språkiga vårdpersonal fullföljde kursen.

I modersmålsundervisningen saknades det lärare under vårterminen men 4 nya elever började i på höstterminen då man fick en vikarie, Kevin Kallonen.

Det externa arbetet var arbetet med antologin, två finska filmer, uppdatering av hemsidorna, kartläggningen som gjordes våren, två föreläsningar om familjejuridik och kulturveckan i samarbete med biblioteket.

Sammanfattningsvis är det fortfarande brist på finsktalande personal inom äldreomsorgen och arbetet kring ny organisationsform som ger bättre möjligheter till att följa lagen, blev inte färdig 2018.

4. Uusittu kansallinen vähemmistölaki 2019/Nya skärpta lagen för nationella minoriteter

FI: Airie antoi päälinjat mitä uusittu lainsäädäntö vaatii kunnalta: -että poliitikot päättävät tavoitteet ja suuntaviivat vähemmistöpoliittiselle työlleen ja että hallinnot suunnittelevat miten he voivat täyttää ne. Olemme suunnitelleet informaation ajankohdat lautakunnissa sekä hallintojen vastuullisten virkamiesten kanssa. Sana ”osittain” on vaihdettu muotoon ”olennaiselta osin”. Osa lainsäädännöstä on myös nostettu suoraan hallintojen toimintaan, kuten sosiaaliturvalain- ja koululain alaisiksi.

SE: Airie berättade om huvuddragen kring vad skärpta lagen kräver av kommunen: -dels att politikerna fastställer kommunens mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet, dels att förvaltningarna ser över hur de ska uppfyllas. Vi har bokat in informations-tillfällen om nya skärpta lagen till nämnder och utskott samt till ansvariga tjänstemän. Ordet ”delvis” har bytts ut till ”väsentlig del”. Vissa delar av lagen har staten också lyft direkt in i förvaltningarnas uppdrag; socialtjänstlagen och skollagen.

Keskustelu: -mitä se merkitsee meillä?/Diskussion om vad innebär det hos oss?

FI: Puute suomenkielisestä henkilökunnasta vanhustenhoivassa on neuvonpidon mielestä ongelma ja haluttiin tietää, miten kunta on ajatellut asiassa. Irja informoi miten kunnan jonotusjärjestelmä toimii ja kehotti, että ne jotka ovat hakeneet vanhusten asuntoa ottavan tarjotun asunnon, ja samalla kertovan haluavansa muuttaa suomenkieliselle osastolle kun paikkoja vapautuu.

Airie kertoi että kun apua haetaan avuntarpeenmäärittelijältä on heillä vastuu informoida oikeudesta suomenkieliseen hoivaan. Sosiaalilautakunta päätti, -järjestöjen yhteisen kirjeen jälkeen keväällä 2018, että jokaisessa yksikössä tulee olla vähintään yksi suomenkielinen. Uusia keskusteluja yksikköpomojen kanssa on suunnitteilla. Neuvonpito otti myös esille kysymyksen eikö kaksikielisyys pitäisi näkyä enemmän lompakossa. Irja ottaa asian uudelleen keskusteltavaksi. Päätös että kaksikielisyys on meriitti on jo tehty, ja neuvonpito haluaa että asiaa selvennetään enemmän sekä mainoksissa että palkkatasolla.

Irja kertoi myös että uusi vanhustenasuntola on suunnitteilla 2020-21. Ennen kuin asuntolasta päätetään, on myös neuvonpidolla mahdollisuus antaa mielipiteensä.

Uusin rakennus rautatien takana, Källgårdenin vieressä, ei ole erityisasuntola (vanhustenasuntola) vaan turva-asuntola (siis vuokra-asuntoja jotka on suunniteltu niin että niissä on mahdollisuus asua myös vanhana).

SE: Att det inte finns tillräckligt med finsktalande personal inom äldreomsorgen ser samrådet som ett bekymmer och deltagare ville veta hur kommunen tänkt. Irja informerade om hur kösystemet fungerar och rekommenderade att när man blivit erbjuden boende så ska man ta det, men be om förflyttning till finskt boende när plats blir ledig. Airie berättade att när man ansöker om hjälp hos biståndshandläggaren så ska de informera om rättigheten. Socialnämnden beslutade, -efter brev från föreningarna våren 2018, att varje omsorgsenhet ska ha minst en finsktalande. Diskussioner om detta planeras med enhetscheferna. Samrådet lyfte också upp frågan om det inte ska ge mer i plånboken att kunna finska inom omsorgen. Irja tar med frågan igen. Beslut om att tvåspråkighet är meriterande finns redan, kanske bör det förtydligas mer i annonser och lönesättning menar samrådet.

Irja upplyste också om att ett nytt äldreboende planeras 2020-21. Innan beslutet ska även samrådet få komma med synpunkter. Det nyaste som byggts vid järnvägen/Källgården, är trygghetsboende, inte särskilt boende.

5. Uusi toimintasuunnitelma 2020./Ny verksamhetsplan 2020

FI: Kanslianjohtaja Anna Nilsson kertoi, että uutta vahvistettua vähemmistölakia odotellessa, ei kunnalla ole ollut toimintasuunnitelmaa vuoden 2017 jälkeen. Olemme aloittaneet uuden toimintasuunnitelman laatimisen ja hallintojen tulee käydä läpi omat osuutensa ennen kuin voimme lähettää sen remissinä myös neuvonpidolle. Neuvonpito päätti että jotkut erityisesti saavat käydä läpi sen ennen kuin kunnanhallitus päättää. Neuvonpito valitsi 5 instanssia; Järjestöt Bergslagenin suomiseura, eläkeläisjärjestö Iltarusko, Linde-Pircken, kirkon suomenkielinen toiminta sekä yksityiset. Ehdotus tulee myös olla kunnan kotisivulla avoinna yleisön mielipiteille.

SE: Anna Nilsson berättade att i väntan på nya skärpta lagstiftningen har det inte funnits någon verksamhetsplan sedan 2017. Vi har börjat skissa på en ny VP och förvaltningarna ska se över sina delar av uppdraget innan vi kan skicka den på remiss till även samrådet. Samrådet beslutar att några utses på att ge remissvar på den innan kommunstyrelsen tar beslut i höst.

Samrådet utsåg 5 instanser: föreningarna Bergslagens finska förening, pensionärsföreningen Aftonrodnad, Linde-Pircken, kyrkans finska arbete och enskilda intresserade. Förslaget ska också finnas på kommunens finska hemsida för reflektion.

6. Järjestöjen toimintaehdotuksia/Föreningarnas verksamhetsidéer

FI: Viime kokouksessa haluttiin järjestöjen mietittävä ideoita miten voimme tukea työtä vanhustenhoivassa.

SE: I förra protokollet uppmanades föreningarna att tänka igenom idéer för hur vi kan stödja arbetet inom äldreomsorgen.

-Ystäväpalvelu/Väntjänstverksamhet

FI: a) Ystäväpalvelun suomalainen ryhmä ehdottaa, että mieskuoro laulaa vanhustenasunto-loissa ja samalla tarjotaan kahvileipää kaikille. Neuvonpito piti

aloituksesta ja keskusteltiin, miten se kustannetaan. Airie selvitti että Ystäväpalvelu on anonut kunnalta tukirahaa tointansa matkoihin ja muihin menoihin mutta että Airie voi valtion tukirahan budgetista myös varata rahaa tukemaan Ystäväpalvelun kautta järjestettyä toimintaa ja myös järjestää inspiroivan opintomatkan.

b) Toinen ehdotus on luoda toimintaa vanhan palvelupisteen, ”träffpunktin” tiloihin Lindenissä. Toivomuksia on tullut että (vuoden 2017) kansanterveysprojektin muotoinen toiminta jatkuisi ja että Lindenistä tulisi uusi tapaamispiste suomalaisille. Asiaa keskustellaan uudelleen ja kaikki kiinnostuneet pyydetään kokoontumaan 24/4 klo. 13.00 Lindenillä. Airie tutkii ja ilmoittaa asiasta tarkemmin.

SE: a) Väsentjänstens finska grupp har kommit med ett förslag att en manskör ska sjunga på boendena och samtidigt bjuder man alla på fika. Samrådet tyckte initiativet var bra och diskuterade hur man täcker kostnaderna för detta. Airie upplyste om att Väsentjänsten har sökt medel från kommunen för omkostnader för resor etc. men att Airie kan öronmärka medel ur statliga bidraget för att stödja Väsentjänsten samt ordna en inspirerande studieresa för gruppen.

b) Ett annat förslag är att skapa verksamhet i gamla träffpunktens lokal Linden igen. Önskemål om att folkhälsoprojektet från (2017) skulle fortsätta och att man kunde skapa mötespunkt fr alla seniorer där. För att diskutera förslaget vidare, bjuder vi in alla intresserade den 24/4 kl 13.00 till Linden. Airie undersöker om möjligheten och meddelar.

7. Miten saada nuoret innostumaan? Stipendi?/Hur få unga engagerade? Stipendium?

FI: Airie kertoi, että jotkut kunnat suunnittelevat stipendejä nuorille ja kysyi neuvonpidolta mielipidettä asiassa. Neuvonpito halusi että suomen kielen kurseja järjestetään nuorille, ehkä saamme nuoria siitä ryhmästä nostamaan esille suomalaiset juurensa. Otamme asian uudelleen päätettäväksi syksyllä, mutta tarjoamme jo syksyllä kielikurssitusta nuorille ja neuvonpidon osanottajat levittävät tietoa kurssista. Teema ”uskalla puhua suomea”.

SE: Airie berättade att några kommuner har stipendier för unga och frågade samrådet vad de anser om detta. Samrådet ville gärna att man ordnar finskkurser för unga, kanske kan man ur den gruppen finna unga som kan inspireras att lyfta fram sitt finska arv. Vi tar upp frågan till beslut i höst men att Airie ordnar redan i höst kurs för yngre och mötesdeltagarna arbetar för att sprida information om kursen. Tema: ”att våga tala finska.”

8. Toiveita syksyn toimintaan/Önskemål om höstens verksamhet

FI: Toivottiin toimintaa Linden- tiloissa, kielikurssi nuorille, opintomatka ystävätoiminnan porukalle, seniorimessu 2/10 seka kulttuuriviikko, v. 49

SE: Aktiviteter på Linden, finskkurs för yngre, studieresa för väntjänsten, seniormässan 2 okt samt kulturveckan v. 49.

9. Information: Kevään toimintaa/Vårens verksamhet

- Frövifors 10/4

- pankki-ID, Lääninhallitus informoi 16/4/Mobilt bank-ID, Länsstyrelsen informerar

10. Poliisi varoittaa/Polisen varnar.

FI: Tietoa puhelinpetkuttajista löytyy kunnan kotisivuilla. Älä koskaan anna koodeja ja muita tietoja puhelimitse. Sulje puhelin jos olet epävarma.

SE: information om telefonbedragare finns på kommunens hemsida. Ge aldrig några koder eller uppgifter per telefon. Lägg på luren om du är osäker.

11. Yleinen kyselytuokio/*Allmän frågestund*

FI: Taina tiedotti, että suomalaista teatteria tulee videolähetyksenä Lindesbergin elokuvateatterissa marraskuussa. Lisää tietoa myöhemmin.

Airie tiedotti, että antologia, Bergslagenin suomalaiset tarinat on saanut suuren levikin ympäri maata ja myös julkisuutta mediassa. Kaksi kolmasosaa on jo jaettu ja joitakin luentoja pidetty. Noin 700 kirjaa on vielä jäljellä.

SE: Taina informerade att Riksteatern visar finsk teater via bion i Folketshus i november. Mer info senare.

Airie informerade om att antologin, Bergslagens finska berättelser, fått bra spridning och uppmärksamhet i hela landet och flesta sverigefinska medier. 2/3 av upplagan är redan utdelade samt några föredrag har hållits. Cirka 700 böcker finns kvar just nu.

12. Klo 18.30 Loppu/*Avslutning*

Vid anteckningarna: Airie Tervaniemi

Justering av ordf. Irja Gustavsson